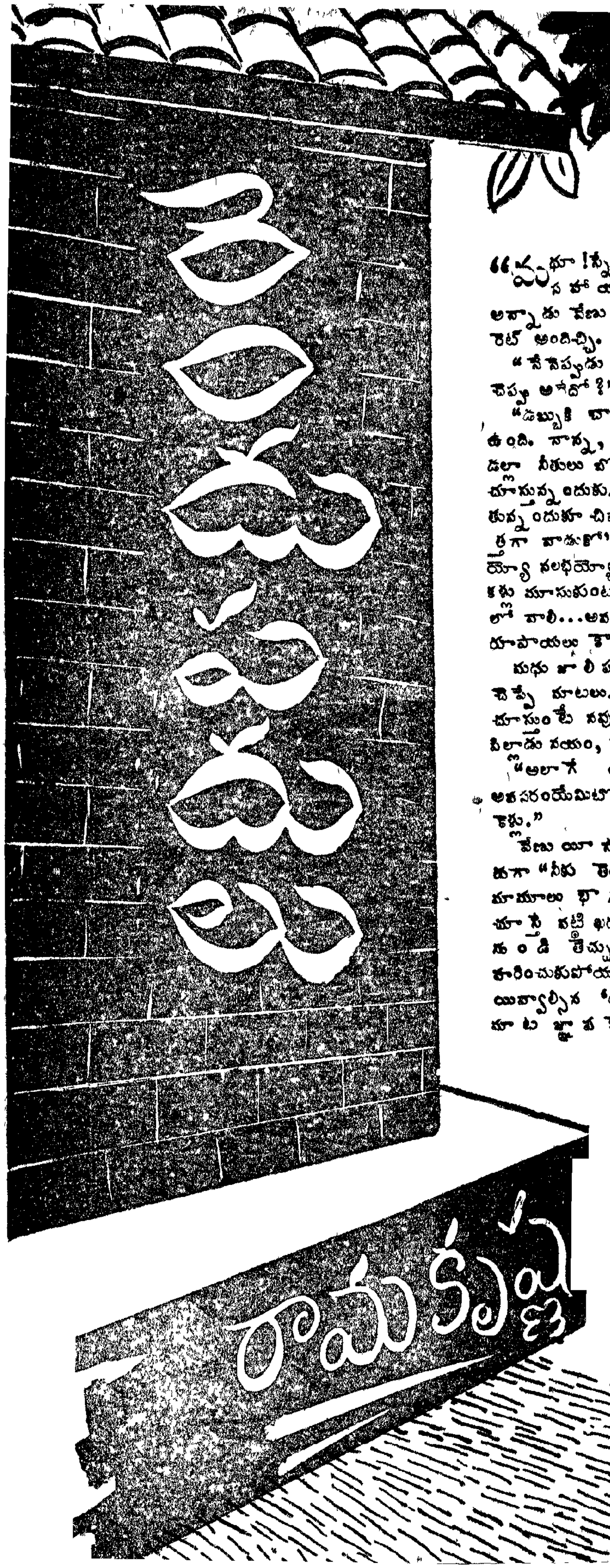

"వృథా! స్నేహితుడిగా నాకో సహాయం చేసిపెట్టాలి" అన్నాడు వేణు మధుకో సిగరెట్ అందిచ్చి.

"నేనెప్పుడు కాదన్నాను. చెప్పు అదేదో?"

"డబ్బుకి చాలా యిబ్బందిగా ఉంది. నాన్న, యింటికివెళ్లినప్పుడల్లా నీతులు బోధిస్తూ సినిమాలు చూస్తున్నందుకు, సిగరెట్లు తాగుతున్నందుకూ చివాట్లు పెట్టి 'జాగ్రత్తగా వాడుకో' అంటూ ముప్ఫయ్యో నలభయ్యో చేతిలో పెట్టి కళ్లు మూసుకుంటాడు పడకకుర్చీలో వాలి...అవసరానికి ఇరవై రూపాయలు కావాలి."

మధు జాలిపడ్డాడు, అతడు చెప్పే మాటలు, చేసే చేష్టలూ చూస్తుంటే నవ్వు వస్తుంది. చంటిపిల్లాడు వయసు, వేణుకన్నా.

"అలాగే తీసుకో. కాని అవసరంయేమిటో చెప్పి మరీ తీసుకెళ్లు."

వేణు యీసారి కాస్త హుషారుగా "నీకు తెలియనిదేముంది? మామూలు భాగోతమే. నేను చూస్తే వట్టి ఖర్చుమనిషిని. ఇంటి నుండి తెచ్చుకున్నది కాస్తా హరించుకుపోయాక నెలాఖరుకు యివ్వాల్సిన 'రూమ్ రెంట్' మాట జ్ఞాపకానికి వస్తుంది. నాల్గు రోజులనుండి తెగ వత్తాయిస్తూంది యింటావిడ. విధవముండకు వెర్రి బలంట; కొడ్తుందేమో అనికూడ ఒకోసారి భయపడుతుంటాను. వచ్చేటి నెల ఆరు రూపాయలూ యీ నెలదీ కలిపి యివ్వకపోతే రూము ఖాళీ చెయ్యాల్సివస్తుందని ఖండితంగా చెప్పేసిందివాళ. రొప్పుతూ రోజుకుంటూ యిక్కడికొచ్చిపడ్డాను" సిగరెట్ క్రిందపడేసి బూటుతో నలిపేశాడు.

"అయితే మీ యింటి మామ్మగార్ని చూడవలసిందే!" అని నవ్వుకుంటూ వెళ్లి పెట్టె తెరిచాడు.

"బాబోయ్! ఇక్కడికి నేనే వేగలేక చస్తున్నాను. నిన్నుకూడ ఆ నరకం అనుభవింప చేయాలా? వద్దు బాబూ వద్దు."

"సరేలే, నన్నిలాగే ఉండనియ్యి" అంటూ మధు అతడిచేతిలో రెండు పది కాయితాలుంచాడు.

వేణు పరమోత్సాహంలో ఉక్కిరిబిక్కిరిఅయి "థాంక్స్" అనగల్గాడు.

మధు ఒకందుకు మాత్రం బాధపడుతుంటాడు—వేణు అతడితండ్రి విషయాలు చాలసార్లు చెప్పాడు. ఆయనకూడ బ్రతుకున్న రోజుల్లో తలకుమించిన ఖర్చు పెట్టినవాడే! సహవాసదోషంవల్ల తాగుడుకుకూడ అలవాటుపడ్డ మనిషేనట. మరి యీ సంరతుకు లందరూ కనీసం తమ చిన్నతనాన్నైనా స్మృతిలోకి తెచ్చుకుని తమ పిల్లల అవసరార్థం యెంత కావాలో ఆలోచించి ఆ మాత్రమయినా యెందుకివ్వరో అని! బాధ్యత తెలుసుకోగల వ్యక్తిని నీతులతో బెదిరించి బాధపెట్ట పనిలేదే!

వేణు ఆనందంగానే అడుగులు ముందుకు వేస్తున్నాడు. కమల యింటి పరిస్థితుల చూచి కన్నీరు కార్చాడు, కరగిపోయాడు జాలిగుండె కలవాడుకన్క. కమలకు తలి

లేగు తండ్రి ఉన్నా లేనివాడే! ఎందుకనంటే ఒక ప్రమాదం కారణంగా గుడ్డివాడైపోయాడు. ఇక చెల్లెలు ఒకత్తె ఉంది. ఆమె స్కూలులో చదువు ఇల్లు సర్వవిధాలా కూలిపోటానికి సిద్ధంగా ఉంది. గోడలలోని ఇటుకలు తగ్గుదలకు వస్తున్నాయ్. కమలకు రఘుడొక్కడే అన్నయినా తమ్ముడయినా! అతను స్కూల్ ఫైనల్ వరకూ చదివి పెళ్ళిచేసుకుని రాజమండ్రీలో కాపురం పెట్టాడు. నెలకో పాతిక వస్తాయ్ అక్కడినుంచి అక్కడికే బ్రహ్మాండం!

వేణుకి కనులతో తెలవని తెంపుగా పరిచయం యేర్పడింది.. తను ఆగోజాన బజారులో తిరిగి రూముకి వచ్చేస్తున్నాడు. అప్పటికే యేడవుతూంది. ఎటావచ్చేదమావాస్య. ఎందుకనో విద్యుద్దీపాలు గుడ్డికాంతిని వెళ్ళగ్రక్కుతున్నవి. ఎదురుగా ఒక కారు రేస్‌గా వస్తూంది. అది తన్ను సమీపించే సరికి సైకిలు మీద పోతున్న వ్యక్తి బిత్తరపడిపోయి సైకిలుతో సహా తనమీద పడ్డాడు. తను అది తెలివుగా యింకొద్ది ప్రక్కగా పోతున్న యువతిపై వాలాడు. ఆమెకూడా జారిపడిపోయేదే కాని ఎలాగో నిలబడగలిగింది. కారు వెళ్ళనే వెళ్ళిపోయింది. ఆ వ్యక్తి సైకిలు తీసుకుని కనీసధర్మానికి క్షమాపణ అయినా చెప్పుకోకుండా దొంగలాగ సైకిలెక్కి మరింత స్పీడుతో పలాయనం

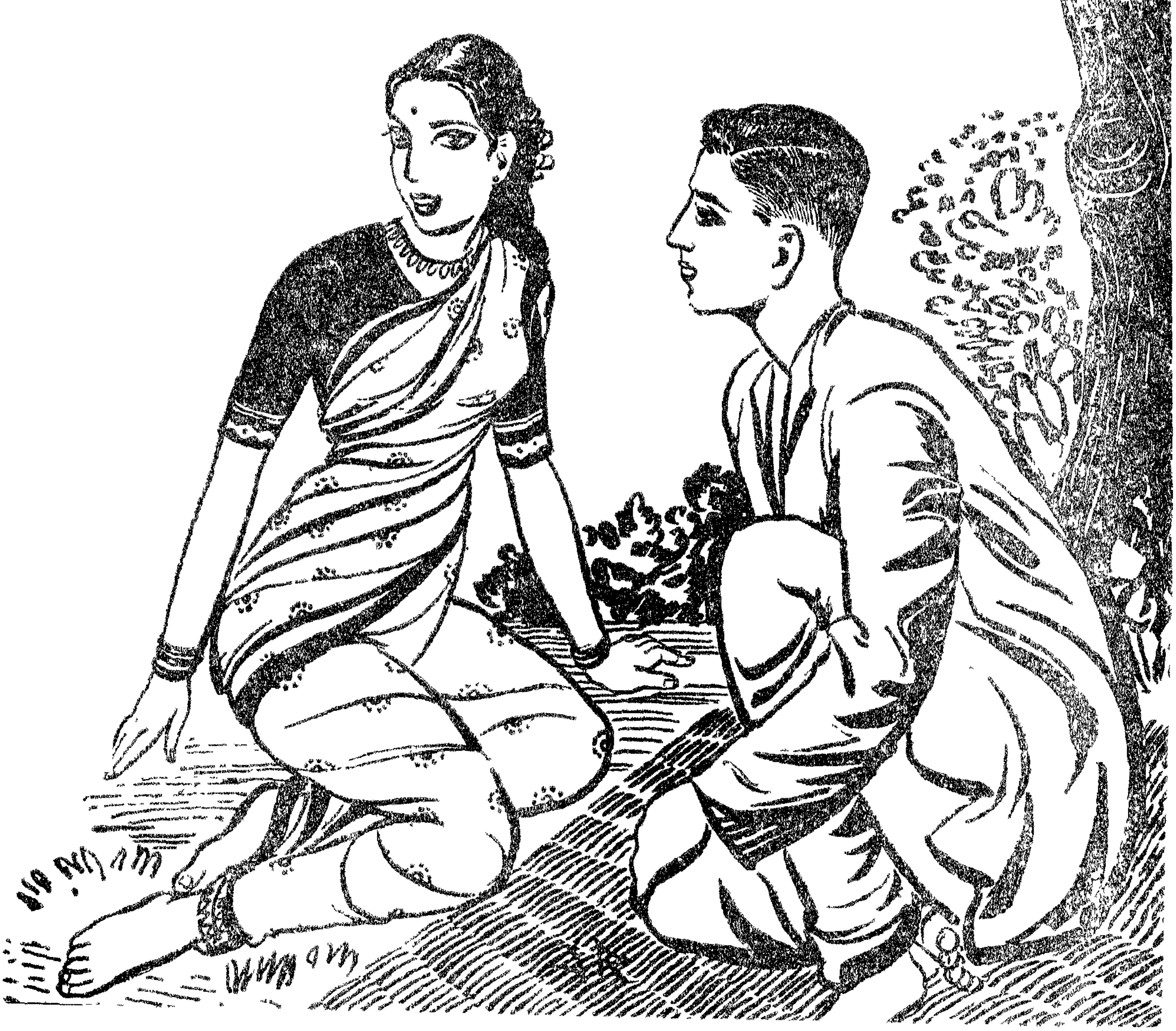

★ రెండు పదులు ★

జపించాడు. వేణుకు కాలు జారికింది. లేవ లేక పోయాడు. ప్రయత్నం మీదలేచి మళ్ళా కూర్చుండి పోయాడు.

"అరె! లేవలేక పోతున్నారేం?" ప్రశ్నించిందా యువతి.

"కొద్దిగా కాలు..." అంటూ లేచాడు. అతడు పడిపోకుండా ఆమె సహాయపడింది. కాలు విదిల్చాడు. సరిఅయింది. కాని మోకాలు కొట్టుకుపోయి రక్తం వస్తోంది. ఆ ప్రదేశంలో బాధపెడుతుంది "అబ్బ!" అన్నాడు అప్రయత్నంగానే, ఆమె పరిశీలనగా చూచింది. జాలిపడింది.

"బాధ పెడుతూందా మోకాలు?"

"అబ్బే! అంత గాలేదు రూము కెళ్ళాక అదే సర్దుకుంటుంది"

"అలా కాదు. ఈ ప్రక్క వీధిలోనే మాయిల్లు. కట్టు కట్టుకుని వెళ్ళచ్చు. అభ్యంతరం లేదుకదా?"

"పోనివ్వండి."

ఆమె ఒకవిధంగా దారి చూపిస్తూ నెమ్మదిగా రమ్మని హెచ్చరిస్తూ తనింటికి తీసుకెళ్ళింది. వీధి సావడిలో దీపంముందు చాపపై కూర్చుని ఆమె చెల్లెలు చదువుకుంటూంది, కునికిపాట్లుకూడ పడుతున్నాయ్. తన్ను చూసీ చూడనట్లు ఊరుకుంది.

వంటింటి లోపలికి వెళ్ళాక ఆమె వాల్చిన పీటమీద చతికిలబడ్డాడు. గుడ్డను తడిపి తెచ్చి "కట్టుకోండి. కాస్త సబల నిస్తుంది" అని మళ్ళా వీధిసావడిలోకి వెళ్ళింది.

ఆమె ఆదరణకు తనుపూర్తిగా ఉబ్బిపోయాడు. సినిమాలలో యెన్నో విషయాలు జరిగేవి. వాటిని అసంభవమనే తెరతో కప్పివైచి అప్పటికిమాత్రం ఆనందానుభూతులపొంది వచ్చేసేవాడు. కాని యివాల్టి యీ సంఘటనానంతరం దానినే కోవలోకి కేటాయించాలో అంతుచిక్కటం లేదు.

తను యాంత్రికంగా ఆమెచేసే పనులను చూస్తూ కూర్చున్నాడు: ఒక ఆకువేసి అందులో రెండుపూరీలు ఉంచింది. ఎదురుగావచ్చి "పంచదార లేదు. బెల్లంకొరి

అధైర్యపడవద్దు

శాస్త్రీయమైన, నిజమైన SEX—ADVICE పొందవచ్చును. మీకు కిందుకొన్న లక్షణములు వ్రాయుచూ, యింకా వివరాలకు కవరు పంపేడి.

డాక్టర్ రత్నంసన్స్, (Estd 1904) మలక్ పేటబిల్డింగ్స్, ఆజంపూరామార్కెట్ వద్ద, హైదరాబాద్ (దక్కన్) 2. A.P.

వెయ్యమంటారా?" అడిగింది.

"ఏది అక్కరలేదు. వట్టివే తినెయ్యగలను."

"అహాఁ అలావీల్లేదు. తినక ఆగండి"

తను ఆగిపోయాడు ఆజ్ఞాబద్ధుడై.

కత్తిపీట తెచ్చి యెదురుగా వేసి బెల్లం పొడిచేయటానిక్కూనుకుని "యాదృచ్ఛికంగా తటస్థపడ్డ యీ సంఘటనవల్ల యిలారాగలిగారు. జరిగిన యీ విషయాన్ని పునశ్చరణ చేసుకుంటుంటే నవ్వొస్తూంది. ఇందులో ఫలానావారిది తప్పని యెన్నటానిక్కూడా వీలులేకుండా పోతుంది... అటూయిటూ చూస్తూన్నారేవిటి? మా యిల్లా ఒక యిల్లేనా? రోజుకోపెంకు చొప్పున రాలిపోతుంది. నేత నేయిద్దాం అనుకుంటే మాటలా, అందులోనూ మాలాటి వారికి! కనీసం పచ్చకొగితం ఖర్చు పెటవలసిందే. అంతస్తోమత ఉంటే యింకనేం. ఎవడో కవిచెప్పినట్లు సూర్యచంద్రులు నమ్ముకొల్లి సర్వకాలసర్వావస్థలయందు కని పెట్టుకునే ఉంటారంటే అత్యుక్తి కాదేమో!" అంటూ ఆగింది. ఆ బెల్లపుపొడి అతడి ఆకులో వేసింది.

వేణు ఆమె వాక్చాతుర్యానికి ముగ్ధుడయ్యాడు. బెల్లానికద్దుకుని పూరీముక్క తింటూ "మీ పేరు?" అడిగాడు.

"కమల" అంది.

"చెప్తూ చెప్పతూ ఆపుచేసేశారేం, చెప్పండి"

"నాగోడవ యెప్పుడూ ఉండేదే. మీరు తినటం మానకండి...ఇంకోటి కావాలన్నా వెయ్యలేనుముందే చెప్తున్నా" అంటూ కిలకిలా నవ్వింది.

వేణుకి పట్టు మండింది "నేనసలు మిమ్మల్ని పెట్టమని బ్రతిమాలానా? మీరే తెచ్చి పెట్టారు. పోనీ తినకపోతే బాధపడతారని తింటున్నాను. నాకు నిజంగా యివే యెక్కడంలేదు" ఆకు ముందుకు తోసాడు.

ఆమె తిరిగి ఆకుని అతడిముందుకి నెట్టుతూ "తినేసేయండా ఒకటేను. ఏదో నవ్వులాటకే అన్నాననుకోండి; అంత మాత్రానికే యింతకోపం తెచ్చుకుంటే యెలా?" అంటూ సముదాయించింది.

తనతో తరాయి స్త్రీ తరాచి కాలకు వేణుకి సిగ్గే వేసింది. త్వరగా తినేసి లేచాడు.

మరోసారి ఆమె యింటికి వెళ్ళినప్పుడు పట్టుదలపట్టి ఆమె యింటి పరిస్థితులన్నీ చెప్పించుకున్నాడు. అవన్నీ ఆమె సాఫీగానే చెప్పింది. తనుమాత్రం గాబరాపడ్డ

మాట వాస్తవం.

మధు ముఖ్యోద్దేశ్యం చదువే అయినా వాళ్ళ తల్లిదండ్రు లతనికి పుష్కలంగా డబ్బు యిస్తారు. అతడితో తిరిగిన తిరుగుళ్లే చెప్తాయ్ ఆ విషయాన్ని. రూముదగ్గిర బయలుదేరి బజారుకు వెళ్ళేటప్పటికే బద్ధకం వచ్చేసిందంటాడు. ఇంక ఆ బజారులో తిరిగిన కొద్దిక్షణాలూ అరడజను సార్లయినా కాఫీ తాగెయ్యాలి. వీటికి సాయంవారానికోసారి మాట్నీ ఫిల్మ్ యెలాటిదైనా సరే చూసేస్తాడు. ఇక అన్నిటినీ దాటి తలకు మించిన డ్రస్సులను వేయటం తను చూస్తున్నదే! అతడి దగ్గిర తప్పకుండా డబ్బు ఉంటుందనే ఉద్దేశ్యంతోటే మధు రూముకి వెళ్ళాడు. కాని అబద్ధం ఆడినందుకు మనస్సు యిప్పటికీ పీకుతూనే ఉంది. తనకంతకన్న గత్యంతరం లేదుమరి. మామ్మగారు అద్దె యిమ్మని అడుగుతున్నమాట నిజమే. అంతకన్న కమల కీడబ్బయిస్తే యెంతో ఉపయోగపడుతుంది. ఈ సారి యింటినుంచి యింకొద్ది యెక్కువగా డబ్బు తెచ్చుకుంటే సరి. అన్ని గొడవలూ వదిలిపోతాయి.

ఇలా ఆలోచించుకుంటూ కమలయింటికి వచ్చాడు. కమల సావట్లో కూర్చుని ధ్యానములో బెండలు యేరుకుంటూంది.

"కమలా!"

తలెత్తి "ఉష్" మాట్లాడద్దు అన్నట్లుగా చేతితో సంజ్ఞ చేసి మూలనున్న చాప తీసుకుని పెరట్లోకి దారితీసింది. బూట్లు అక్కడ విడిచి ఆమె ననుసరించాడు.

పెరటి వాకట్లో చాప వేసి కూర్చోమంది. నేరేడుచెట్టు నీడలో వేసిందాచాప. ఆ చెట్టు గాలిప్రభావంవల్ల ఊగుతూంది. ఆ గాలి ఆకులలో చలనం కలిగింపచేసి మెల్లగా వారిని తాకి పరవశులను చేస్తూంది. చిన్న యిటుక తెచ్చుకుని అతడికభిముఖంగా వేసి దానిమీద కూర్చుని "నాన్న తెలివిగానే ఉన్నారు. అందుకే నిన్ను అట్టే పోదిపెట్ట నివ్వలేదు ఆయనసలే అనుమానం మనిషి. నే చేసే ప్రతిపనినీ చెల్లిముఖంగా విని తనలోతను గొణుక్కుంటాడు. అబ్బబ్బ! వీరిద్దరితోటి వేగలేక చావవుతూందనుకో... ఇంక యింట్లో పనేకాకుండా యీ ట్యూషన్లు ఒకటి. ఇప్పుడే వదుల్చుకొచ్చానా పనిని" ఆగింది.

"ట్యూషన్లా!... ఎంతదాక చదివావు?"

"చదువులాగే ఉందిరాత! వీణను మా అన్నయ్య పట్టుపట్టి నేర్పించాడు. ఓరెండేళ్లు వెలిగించాక మాగురువుగారే యిప్పించాడు ఫీజుగారింట చెప్పమని"

"ఎంతమందికి చెప్పాలిటు?"

"ఎంతోమంది కేమున్నారు? ఇద్దరే యిద్దరు. ఒకత్తెకు పన్నెండేళ్ళు, రెండో

దానికి పదేళ్ళు. ఇద్దరూ ఆ ప్లీడరు రామనాథంగారి కూతుళ్ళే"

"ఎంతిస్తాడేమిటి?"

"ఇరవై రూపాయలు నెలకి"

వేణు కొద్దిసేపలాగే కూర్చుని చివరకామె దిక్కు చూసి "నాకుకూడా నేర్పుతావా? నేనూ యిరవై యిస్తాను" అన్నాడు

"ఆఁ. నీకు నేర్పటానికేం! నువ్వుమాత్రం ముందు వీణకొనాలి. తర్వాత రోజూరోజూ దీనికోసం రెండుగంటలు పాడుచేసుకోవాలి. ఈ పితలాటంలో పడావంటే చదువు కొస్త సున్న" కిలాకిలా నవ్వేసింది.

ఈ నవ్వుతో తనకి రెండోసారి పరిచయం. ఆ నవ్వుకు తన నవనాడుల్లో పట్లు తప్పతాయ్. అప్పటి ఆ మోములోని ఆ కాంతి నాస్వాదించటానికి తన కొక్కడికే అర్హత ఉందనుకుంటాడు

"పోనీగాని నాకు వీణ నేర్పనూ వద్దు, నా చదువు పాడుకానూ వద్దు. ఒక్క పాట పాడవూ?"

"ఇప్పుడు కాదు మరోసారి పాడతాలే"

"కమలా! నిన్నే" అనే కేకకు అదిరిపడి "వస్తున్నా నాన్నా!" అని గట్టిగా అని "ఉండు మా నాన్నకేం కావాలో చూసి వస్తా" అంటూ లోపలకు వెళ్ళింది.

వేణుకి ఆమె సన్నిధిలో యెంతో సంతోషం. తండ్రి కసాయి ప్రవర్తనకూ, తల్లి పాడుమనస్తత్వానికీ మధ్య నలిగి యెంత సతమతమవుతోంది! సర్వాంగ సౌష్టవసంశోభితమైన ఆమె సౌందర్యం యిలాగే యీ పనులతోటి యీ సేవలతోటి కృశించి పోవలసిందేనేమో! అనుకునే టప్పటికి అతనికి యేడుపువచ్చినంతపని అయింది. కమల పూర్తిగా అమాయకురాలని ఆ తొలినాడే ఊహించుకున్నాడు మాయామర్మాల నెరుగని మందభాగ్య. ఆమె జీవితపథం చక్కదిద్దగల సామర్థ్యం తనలో ఉందా? ఈ ప్రశ్నకు ప్రప్రథమంగా తన తండ్రి ప్రత్యక్షమయినంతపని చేశాడు. అవే మాటలు! అవే నీతులు! బలవంతంగానైనాసరే తనకోర్కెలను తనలోనే దిగమింగుకోవలసిందే. ఆయన కసుగులూ మడుగులూ వత్తుతూ ఆయన ఆజ్ఞను అక్షరాలా ఆచరణలో పెట్టి ఆనందింపచేయవలసిందే! తను బి. ఏ. అంటూ చదువుతున్నాడుకదా అని తను స్వతంత్రశక్తితో ఏపనైనా చేయగలడా? కమల తనతండ్రి ఆదరం యెలా సంపాదించుకోలేక పోతుందో తనూ అంతేగా!

కమల గుసగుసలాడుతూ వచ్చి "చుట్టలు మానేయకూడదూ? ఊహుఁ అవి మానేస్తే యెలా? అగ్గిపెట్టె క్రిందపడేసుకున్నాడు. అది అందివ్వాల్సింది నేను. నేనొకర్తె నున్నానుగా అన్నిటికీను! ఇంతకన్న ఎముకలతోసహా కొరుక్కుతినేస్తే వదిలిపోతుంది." అంటూ భారంగా శ్వాసవదిలి యిసుకమీద చతికిలబడింది.

"అలవాటాయనకది. ఆయనకా పనియాన్ని చుట్ట కాల్చుకోపోతే యెంతో బాధగా ఉంటుంది, పళ్లు సలుపుతాయ్. అందుకనే నిన్ను యీ కొంతవరకూ శ్రమపెట్టాడు. చూడు! నేనూ అల్లాటప్పాగా చెప్పటంలేదు. అనుభవంమీదే చెప్తున్నాను." అంటూ సిగరెట్ వెలిగించాడు. "అన్నట్లు నీకీపొగపడకపోతే చెప్పేసేయ్ నిర్మొహమాటంగా. మానేస్తాను."

"అక్కరలేదులే; అనుభవించు ఆ ఆనందాన్నేదో. నేను కారణంగా నీపళ్లు సలిపించటం నాకు మాత్రం బావుంటుందా?"

వేణు లోపలే నవ్వుకున్నాడు. అరక్షణం అతిక్రమించాక "అయితే నేను వీణ తర్వాత కొనుక్కుంటాగాని ముందు యీ నెల అడ్వాన్సు యిచ్చెయ్యనా?"

కమల అధరాలను అల్లల్లాడించి "యిలాతే మరి" అంది.

పాంటు జేబులోంచి పర్సుతీసి రెండు పదికాయితాలు ఆమె చేతిలో ఉంచాడు.

"నెలకిస్తానన్నంతే యిచ్చేసావే?" అంది కొంటెగా చూస్తూ.

"అవునుమరి. మళ్ళా యివ్వగలనో లేదో. డబ్బున్నప్పుడిచ్చేస్తే సరిపోతుందని."

కమల ఒకనిముషం తలవంచుకుని కూర్చుంది. అప్పటిలో యేమాలోచించుకుందోయేమో "నీ స్వభావం నాకు తెలుసు వేణూ; కాని నేనిప్పుడీడబ్బు తీసుకోదలుచుకోలేదు. మరోలా మనసులో పెట్టుకుంటే మాత్రం సహించేదిలేదు" అన్నది శాంతంగా.

వేణు అసలే అభిమానంగల మనిషి. ప్రతీ చిన్నవిషయంలోనూ అతడికా అభిమానం అడ్డుతగలటం సహజమయిపోయింది. కమల యీ మాటలకు ఏడుపు వచ్చేసింది కూడా.

"అరె! తీసుకోనన్నంతకే అంతలాగ అయిపోతే నేనేం అనుకోవాలి చెప్పు. ఛ! ఆడదానిలా యేడుపుకూడానా?" తన చీర చెరగుతో అతడి కన్నీటిని వత్తింది.

వేణు వల్లమాలిన అభిమానంతో కాస్త గాద్గదికంగానే "నేనెంత ఆశతో ఇచ్చానో ఆలోచించి ఉంటే యింత గమ్మున నా కోర్కెను తిరస్కరించవు దీనికోసం యెంత కష్టపడ్డానో తెలుసా?" కంఠధ్వనిని మార్దవపరచుకుని బహుజాలిగా "మొన్న నీపరిస్థితి విన్నాక నాకెంతో బాధ అనిపించింది. నాకు తోచిన సహాయం చెయ్య బుద్ధివేసింది. మానాన్న విషయం నీకిదివరకే చెప్పాను. మిత్రుడైన మధును చేరి యీ రెండునోట్లూ తీసుకున్నాను. అతని కేపాలెక్కా? కాని నాకుమాత్రం అది గొప్పగా తోచింది. అతడైతే గొప్పవాడు. గొప్పకోసం కలవారు కొన్ని కొన్ని పనులు చేస్తుంటారులే! నీకో మేతడవు యిక్కడకొచ్చాను... కమలా! నన్ను నమ్మినవాళ్ళదగ్గర, నేను నా సర్వస్వంగా భావించుకున్నవాళ్ళ యెదుట యేవిషయం దాచలేనంటే నమ్ము. నిన్నలాగే నేను నమ్మాను. నాలోఉన్న లోపమే అను మరేమను. నీముందుమాత్రం నే నేవిషయాన్నీ కప్పిపుచ్చలేను. దాచుదామన్నా దాగదుకూడా" అన్నాడు.

కమల కనిమిత్తంగానే కన్నీరు స్రవించింది. వేణు చూడకుండా దానిని కప్పిపుచ్చుకుంది. "నిన్నుమాత్రం బాధపెట్టడం నాకిష్టంకనకనా?... కాని ఎవరీ మధు? ఎక్కడ ఉంటున్నాడు?"

చెప్పాడు వేణు!

"అక్కా! నాన్న పిలుస్తున్నాడే" అన్న పిలుపుకు సింహాన్ని చూచిన కురంగంమాదిరిగా బెదిరిపోయింది కమల!

వేణు కమల నాస్థితిలో అర్థం చేసుకున్నాడు. కమలవెళ్ళిపోయిందక్కడనుంచి. ఆమెవద్ద సెలవు తీసుకోటానికైనా ప్రయత్నించక వెళ్ళిపోయాడు తొందరగా అక్కడినుంచి!

ఒకవారంవరకూ వేణుకోసం చూచి కమల కళ్లు ఎరుపెక్కిపోయాయి జపాపుష్పాల్లాగ. వేణు ఎందుకు రావటం మానేశాడో బుర్ర బద్దలుకొట్టుకున్నా అర్థంకావటం లేదు. అస్తమానం అతడి రూపచిత్రీకరణతోటే సరిపోతూంది కమలకు. పగటికలలెన్నో ఆమెను కలత తేర్చటానికి ప్రయత్నించి పరామర్శించి పోతున్నవి. అవస్థాభేదాలే తప్ప యేదో సమయంలో యేదోరూపంలో వేణు ప్రత్యక్షమవుతూనే ఉన్నాడు. ఒకసారి కోపంగానూ, మరోసారి శాంతంగానూ, ఇంకోసారి సంతోషంతోనూ, తక్షణమే పుట్టెడు విచారంతోనూ...ఇలా కన్పిస్తూవచ్చాడు. అస్తమానం అతడిగురించే ఆలోచనేమో ఒక్కొక్కప్పుడు అతడి ఆకారం యెలాటిదోకూడా ఊహకు తట్టటం లేదు!...వేణు యీ రాకపోటానికి కారణ

గ్రైపెండ్

బిడ్డల ఆరోగ్యాన్ని క్రమపరచును

అన్ని షాపులలోనూ దొరకును
వ్యాపార వివరములకు వ్రాయండి

విల్‌ఫ్రెడ్ పెరిరా ప్రైవేట్ లి.
మద్రాసు-7

58-76

★ రెండు పదులు

తిలు చెల్లి లక్ష్మి, తండ్రే అని అనుకునేటప్ప టికి వారిపై పట్టలేని కోపం వచ్చింది.

అంతే యిక సమయాసమయ పరిజ్ఞానాన్ని కోల్పోయి తన పరాకుతో వారిని చికాకు పర్చేది. విసుగును భరించి భరించి వశం చేసుకుంది. సంస్కార విహీనాలుగా తయారయి ఆమె కేశాలు చిక్కుపడిపోయాయి. వేళకు యిన్ని మెతుకులు వార్చి వండి పారేస్తుంది. తనకి అన్నం ముందు కూర్చున్నా అన్నే సయించటం లేగుకూడా. ఎంగిలి పడాననిపించుకుని చేతులు తడిచేసుకుంటుంది. వేణుతో డి విరహం ప్రతిరోజూ విషం మింగిస్తూంది దామె చేత. వేదన పడుతుంటారు విషమ సమయాల్లో. కాని తన తిప్పలాటి దెవ్వరూ పొంద లేరేమో! ఆలోచనలలో ఆవేశం; ఆ వేదన ఒకొక్కప్పుడు ఆ వేశాన్ని దారితీస్తుంది, మరొకప్పుడు బాధ్యతలను తాత్కాలికంగా మరుగుపర్చి మర్చిపోనిస్తుంది. అలాటిదే యిప్పటి కమల అవస్థకూడా. వీణ నేర్పు తానని ఒప్పుకున్నప్పుడు మా నేస్తూ తన అర్థం గాని ఆ వేదనలను కారణంగా నిరూపించు దామంటే ఊరుకుంటారా? ఊరుకున్నా ఒకసారి రెండుసార్లు. కాని యిప్పుడు కమల పెళ్ళినాడు చెప్పటం అదినా సరైన స్థితిలో ఉంటే లేనినాడు లేనే లేదు. ఒకటి రెండుసార్లు పెద్దలు గారు విసుక్కోడం కూడా ఆమె యెరుగున్నదే. దాని కామె బాధ్యురాలా? ఇలాగే జరుగుతే ఆ కాస్త ఆ పరువు కూడా పోతుందని ఆమెకు తెలుసు. అన్నీ తెలుసు. కాని యేం లాభం! దైవం చేసేది కొంత, మనం చేసుకునేది కొంత!

కమల యివాళ కూడా ఆలోచిస్తూ కూర్చుంది. స్కూల్ నుంచి వచ్చిన లక్ష్మిని చూచి వెళ్ళి వంట వడిగా కానిచ్చింది. వీధి సావిట్లో కూర్చుని రాసుకుంటూన్న లక్ష్మి నుద్దేశించి "దీపాలు వెలిగించు లక్ష్మీ! వంట అయిపోయింది. భోజనం చేద్దువు గాని" అంది యెంతో ఆప్యాయత ఉట్టిపడేట్లా.

లక్ష్మి భోజనానికి కూర్చుంది.

అసాధారణ చికిత్స

అనేక ఏండ్లనుండి కొన్ని కుష్ఠు రోగులకు అసాధారణ చికిత్స ఆలయిందు నేర్పు మెండి చర్మ వ్యాధులకు కూడా చికిత్స చేయబడును.

వెంటనే సలహా తీసుకోండి

అశోక్ స్కిన్ క్లినిక్

1/200, టంకసాల వీధి,

(రాముని గుడిదగ్గర) మద్రాసు-1.

శని ఆదివారాల్లో మాత్రం పనిచేయును

"నీ అక్కకు ఒక పని చేసిపెట్టవూ?"

"అలాగే. చెప్పదేవిటో?"

మధు ఉంటూన్న వీధిని చెప్పి, వేణు చెప్పిన విధంగా యింటి ఆనవాలు కూడ చెప్పి "ఆ యింట్లో నే ఉంటాడాయన. పనుందని యిక్కడికి తీసుకు వచ్చేరా. రానంటే మా అక్క తీసుకురమ్మందని చెప్పు. ఎవరో అనుకోని తప్పకుండా వస్తాడు. ఏం?"

లక్ష్మి మజ్జిగలోకి అన్నాన్ని లాక్కుంటూ "ఒక వేళ నీ పేరడిగితే చెప్పాలా?" ప్రశ్నించింది.

కమల మందహాసంతో "చెప్తే చెప్పు. చెప్పినంత మాత్రాన అర్థం చేసుకోలేడు. అర్థం చేసుకోటానికి నన్నెరుగును కన్నా?" అన్నది.

"నువ్వు అయ్యన్నెరగనంటావ్. ఆయన నిన్న పళే ఎరగడు మరి"

"తర్వాత నీకే తెలుస్తుందిలే తమాషా!"

లక్ష్మి బయలుదేరుతూ "మరి వెడుతున్నానేవ్?" అంటూ కేకేసింది. కమల లక్ష్మిని సమీపించి "రానన్నా పట్టి తీసుకురావాలి సుమా... అన్నట్లు యిల్లు జ్ఞాపకాని కుందా?"

"ఓఁ" అంటూ లక్ష్మి పరిగెత్తింది.

మొదటగా మధురాగానే వేణు అతడి నుండి తెచ్చి తనకిచ్చిన డబ్బు ఆయనకిచ్చేయాలి; రెండవది, వేణుగురించి అడిగాలి అనుకునే లక్ష్మిని పంపించింది. తన చెల్లి ముందు తనొక చంటిపిల్ల కన్న నీచంగా ప్రవర్తించినందుకు సిగ్గేస్తుంది. తన ఆత్రతను అరికట్టుకునే శక్తిలేదు ఆత్మీయుతి అవసరమొస్తే యెంతి అనర్థన్నైనా చేయిస్తూంది. అందునా కాముకుల విషయంలో చేయకూడనిదనే మాటే ఉండదు అనర్థం కలుగుతే ఆ జన్మాంతం దాని ప్రతిఫలంగా నాశనమవుతారు; అనుకూలంగా జరుగుతే జీవిత పథాలను పువ్వులతో నింపుకుని మధురాతి మధురమైన అనుభూతులను పొంది అమేయానందాన్ని పొందుతారు!

అరగంట గడిచింది. ఇంకా మధుకోసమై పంపిన లక్ష్మి తిరిగి రాలేదు, ఏం చేతుబ్బా?

కమల వీధిగుమ్మంలో నుంచుని వచ్చేపోయే జనాన్ని పరకాయించి చూస్తూంది. ఈ వీధికి నూటికి కోటికి ఒక రిక్షా వస్తుంది ఆ తల యిళ్ళకు అల్లుళ్ళు వచ్చేలాగే! అలాంటి దెటేటి వైపరీత్యం? రిక్షా తమ యింటికే వస్తూంది. కొంపతీసి లక్ష్మి ఆయనతో కలిసి అందులో రావటం లేదుకదా!

అనుకున్నట్టుగానే ఆ రిక్షాలోంచి లక్ష్మి. "ఈ ఇంటిదగ్గరే ఆపు అబ్బాయ్!" అంటోంది.

కమల గుండె అలారం మోతను జపియిస్తూ వేగంగా కొట్టుకుంటూంది! మధు రిక్షా లోంచి దిగాడు. ఎవరు తనను పిలిపించారో తెలుసుకో తహతహ పడుతున్నాడు!

"అదుగో మా అక్క గుమ్మంలోనే నిల్చుంది"

వీధిగుమ్మం లైటు పెద్దదిగా చెయ్యబడి ప్రకాశిస్తూంది. మధు ఒక్కొక్క మెట్టే యెక్కుతున్నాడు. ఆఖరు మెట్టు యెక్కవగా తలవంచుకునే ఉన్నవాడు అప్పుడు యెదురుగా ఉన్న యువతిని చూచి నిశ్చేష్టుడయ్యాడు!... అతడు చూస్తుండగానే ఆమె సొమ్మసిల్లి పోతూ నిల్చున్నపళంగా పడిపోయింది.

"అక్కా!" లక్ష్మి అరిచింది తెంతే తెత్తిపోయి.

"ఏమిటే ఆ అరుపు! ఏం జరిగింది?" గుడ్డాయన లోపలనుంచి కేకేసారు.

"ఏం జరగలేదని చెప్పు లక్ష్మీ!... ముందు నువ్వో గ్లాసులో నీళ్ళు తే" అన్నాడు మధు లక్ష్మి నుద్దేశించి.

మధు శైత్యోపచారాలతో కమలకు తెలివి వచ్చి కూర్చుంది. మధు యెదురుగా ఉండటం చూచి లేచినిల్చుంది... ప్లీడరు గారు! వీరా నా వేణు స్నేహితులు! ఇంట్లో చెల్లెళ్ళ రభసయొక్క గని వేరే కూడు తీసుకున్నట్లు తెలుసు;- వేణు మధు గొప్పవాడని చెప్పాడు అప్పుడు, ప్లీడరు గారి డబ్బు కోకొల్లలు, మరి ఆయన కొడుకో యువరాజు! వారానికొకసారి అందులోనూ ఆదివారంనాడు మల్లెపువ్వు మాపుగా యింటికి వచ్చేవాడు. అతడి చెల్లెళ్ళకి తను యథాప్రకారంగా వీణ నేర్పటానికెళ్ళేది. తమకంతో నిండిన చూపులతో తనకేసి తదేకంగా చూచేవాడు పసువాన్నా లేకపోయినా ఆగంటా అక్కడే కూచునేవాడు.

"క్షమిస్తారనుకుంటా; నేనేమీ భూతాన్నీ, పిశాచాన్నీ కాను. మీరు నన్ను గురించి చిత్రించుకున్నంత అనామానుడిని కూడా కాను. మనవి చేయాల్సి వస్తూంది...... నన్నెందుకు పిలిపించారో చెప్పే."

కమల అతడి మాటలకు నఖశిఖపర్యంతం కణికిపోయి "నే ననుకున్నది మీగురించి కాదు. ఇంకో మధు. మన్నించండి, మీకు చెప్పేదేదిలేదు" అని వంటింటికి వెళ్ళిపోయింది

"ఎవరే నాయనా! ఇలారా." కమల తండ్రి కేకేసారు. మధు అంతవరకూ అచేతనుడుగా ఉన్నవాడు ఆ కేకకు తెప్పరిల్లి కమలతండ్రి ఉన్న గదిలోకి వెళ్ళాడు గద్దం కింద చేతినిఉంచుకుని. కమలతండ్రి అతడు వచ్చినట్లు అర్థం చేసుకుని "అలా మంచం

(40-వ పేజీ చూడండి)

★ రెండు పదులు ★

[24-వ పేజీ తరువాయి]

మీద కూర్చో అబ్బాయ్!" అన్నారు.

మధు కూర్చుంటూ ఆయనడిగిన ప్రశ్నకు సమాధానంగా "నేను ప్లీడరు రామనాథం గారి కొడుకునండి. నన్ను మధు అంటారు" అన్నాడు సవినయంగా. "ఓహో; నువ్వా బోయ్! రామనాథం నన్ను బాగా యెరుగును. మనం మనం చుట్టాలం కూడా...... మా రఘు చెప్తుండేవాడు నిన్ను గురించి. నీ గుణగణాల సమానం యేకరువు పెట్టేవాడంటే నమ్ము. మా వంటి డొక్కు దినవాలు, గుణహీనులు వేవురు కల్గినా తల్లిదండ్రుల కడుపు చేసే కదటోయ్.. .. మావాడిప్పుడు రాజమండ్రీలో పనిచేస్తున్నాడు. ప్రయోజకుడని అనను గాని, అప్రయోజకుడు గామాత్రం యెన్నలేను."

మధు నవ్వి "మీమాట బావుంది...ఇంతకీ రఘు మీ అబ్బాయా?" "అవునయ్యా!... ఓసేవ్ లక్ష్మీ! ఎక్కడే?"

లక్ష్మి ఒక్క అదటున వచ్చి "ఏం నాన్నా?" అడిగింది.

"అమ్మాయ్! అక్కకు సహాయపడి కాఫీ పెట్టించి తీసుకురా; వన చుట్టాలే అని చెప్పు."

"అలాగే నాన్నా!" అంటూ వెళ్ళిపోయింది.

కాఫీ త్రాగాక తలవని తలంపుగా తటస్థపడ్డ వీరి బంధుత్వానికి పులకాంకుడై వస్తుంటానని చెప్పి మధు వెళ్ళిపోయాడు!

అంతా అడ్డసుడిగా జరిగినందుకు ఆ రాత్రంతా విచారంతో కమలకి నిద్ర పట్టలేదు. ఇంత అవాంతరం వచ్చిపడుతుందని ఆమె కలలోకూడ ఊహించి ఉండలేదు. కొరివితో తల గోక్కడం అయింది ప్రేమకు వచ్చినవాడు చుట్టరికాలు తిరగేయించి మరీ చక్కా పోయాడు. గొప్పవాడు కన్న తన తండ్రి గౌరవాన్ని చేతి అంగుళోగల్లాడు. దీన్ని తోడు తన అన్నకి హితుడటకూడా! లక్ష్మి యీ సంగతి చెప్పి యెంత ఉత్తేజిత అయిందో! అదే వేణుతో తను మాట్లాడితే కళ్ళలో నిప్పులోసుకుంటారు. కంవారికళ్ళు చారదేసిట! వేణు తప్పుపని చేశాడు; ప్రాయశ్చిత్తంగా ఆ రెండు పదినోట్లూ మధు మొహాన విసిరి కొట్టవలసింది! వేణూ, మధూ స్నేహితులు?—ఇదే ప్రశ్న పదే పదే వచ్చి రెండు అయేవరకూ పీక్కు తింది శేషరాత్రి పీడకలలతో గడిచిపోయింది.

రోజులు దొర్లిపోతున్నాయ్ కాలచక్రం గోపడి. వేణు కమలపాలిటికి బ్రహ్మదేవుడై కూర్చున్నాడు. నిరాశ ఎక్కువవుతూంది. వీటితో నిస్పృహ అవుతూంది...... మధు తరుచుగా తమ యింటికి వస్తూనే ఉన్నాడు. తండ్రి మన్ననకు పాత్రుడయ్యాడు. అద్వయం యేవో కబుర్లతో వెళ్ళబుచ్చేవారు. వారి భాష తన కర్ణపుటాలను చేరి ఘోష చేస్తూంది. మధు తమ యింటికొక ఆపుపంటూ అయ్యాక యింతో అంతో యిత్తోధకంగా తమకు ముట్టుతూనే ఉంది. ఆ సహాయం అనర్థహేతువే అని తన అంతరాత్మ ఘోషిస్తూంది. తన భావన చేసిన ఆ గురాగతాన్ని రూపుమాపలేదు. రూపుమాపే శక్తి ఆమెలో లేదుకూడా. మధు స్థానబలిమి ముందు తనోడ గడపోదు!

ఇలాగే యెన్నో దినాలు, మాసాలు గడిచిపోయాయి చివరకు వేణు కన్పించి యేడాది దాటిపోయింది. ఇంక రాదు అనుకుంది కమల. తనలో కోరికలను రేకెత్తించాడు. వాటికి బీజాన్ని నాటి పెంపొందింపచేసి ఆ మొక్కను కూకటి వేళ్ళతో పెద్దదవకుండానే పెల్లగించి వేస్తాడనుకోలేదు.

తండ్రికి నాల్గు రోజులనుంచి తీవ్రంగా జ్వరం కాస్తూంది. రఘు వచ్చాడు. మధు వచ్చి యించుమించుగా ఆయనకు పరిచర్య చేశాడు. ఎంతో డబ్బు డాక్టరుకని రఘు చేతిలో పోయటం కమల చూస్తూనే ఉంది. మధు అంత సహృదయుడనీ యీ నాటికే తెలుసుకోగల్గింది. మధుని చూస్తుంటే జాలివేస్తూంది.

ఆరోజున రఘు యేవో మందులు తేటానికి వెళ్ళాడు. మధు అప్పటివరకూ కమల తండ్రి ప్రక్కదగ్గర కూర్చుని దీర్ఘంగా ఆలోచించుకుంటున్నాడు. కమల ఒకటి రెండు సార్లు గదిలోకి వచ్చి తిరిగి వెళ్ళిపోయింది. అప్పటికే పన్నెండు దాటుతూంది. ఎండ తీవ్రంగా ఉంది. మధు కప్పటికి తన భోజనం మాట జ్ఞప్తికి వచ్చి లక్ష్మిని తండ్రివద్ద కూర్చో నియమించి మెల్లిగా తలవంచుకుని వీధి సావిట్లోకి వచ్చాడు. కమల వెనుకగా చూచాడు. కాని ఉత్తరక్షణంలోనే దృష్టిని మరల్చుకుని వీధిగుమ్మంకేసి సాగాడు.

ఆర్ద్ర కంఠంతో "ఆగండి ఒక్కసారి" అంది కమల.

మధు ఆగి వెనక్కి తిరిగి చూశాడు. కమల వచ్చి పాదాలంట కోబోయింది. ఆమెను వారించి "మీరు చేసేపని నాకేం నచ్చలేదు" అన్నాడు.

"ద్రుష్టాంతరహితంగా మిమ్మల్ని పట్టి మూర్ఖత్వంతో యింతకాలం అసహ్యించుకున్నాను. మీ చేమను గర్హించా నన్ను మిమ్మల్నా నానావసరంగా బాధపెట్టాను. మీ నిజరూపాన్ని యీనాటి వరకూ అర్థం చేసుకోనందుకు నన్ను మీరు మన్నించక పోతే" కంఠం జీరయిచ్చింది; కళ్ళు చెమర్చాయ్.

మధు ముగ్ధపడి ఆమె అమాయకత్వానికి మందలింపుదృష్టితో "ఛ! అలా కన్నీరు కారుస్తే నేను కూడా నీ అవస్థకే గురవ్వాల్సి వస్తుందని గుర్తుంచుకో కమలా! ఒకరి వ్యక్తిత్వాన్ని సాగరు పూర్తిగా ఆకళింపులోకి తెచ్చుకుని వశపాయ్యాలంటే కనీసం ఆరు నెలలకిగాని జరగదు. నీ తప్పుమాత్రం యేముంది కన్య. అర్థం చేసుకోటంలో పొరపాటు జరిగిందంతే. ఇప్పటికైనా తెలుసుకోగల్గావు, సంతోషమే" అని ఆమె తప్పిదాన్ని తప్పుకానట్టుగానే వాదించి ఆమె హృదయాన్ని తేలిక చేశాడు.

కమల యీసారి ఆనందబాష్పాలు రాల్చింది.

మధు ఆపూటకు అక్కడే డిన్నర్ తీసుకోవడం జరిగింది. కమల లేహ్యాదయం తండ్రి పుట్టెడు రోగంలో ఉన్నా సరే ఆ

పెప్స్ గొంతు మరియు
గుండె జబ్బులను
మీరు సేవించేయెడల
మీ దగ్గు త్వరితంగాపోవును
పెప్స్‌ను చప్పరించి, నొప్పిని నివారించే దర్శను జరుపునట్టి అందలి శమనకర ఆవిరులను ఆస్వాదించండి, అవి గొంతు నొప్పి, రొమ్ము పడిశెము, దగ్గు లేక జలుబుసుగలిగించే క్రిములను చంపును. పెప్స్ రక్షణ నివారణను గలిగించి క్రిములను నిర్మూలించును.
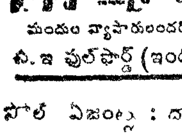
ఇందులో హానికర ఓషధులు లేవు పిల్లలకు సురక్షితంగా ఇవ్వవచ్చును.
రొమ్ము పడిశెములు, గొంతు నొప్పి, పడిశెము, అధిక కఫము జలుబులు, దగ్గులను త్వరితంగా నివారించును
మందుల వ్యాపారులందరివద్ద అమ్మబడుచున్నవి
టి. జె. ఫుల్‌ఫోర్డ్ (ఇండియా) ప్రైవేట్ లి.
PY.55-TEL
సోల్ ఏజంట్లు : దాగా & కంపెనీ, 86, నైనప్ప నాయక్ వీధి, మద్రాసు-3.

పూటకు మాత్రం పురులు విప్పుకుని నాట్యం చేయసాగసించింది కూడ!

కమల తండ్రి మృత్యుదేవత కబంధ బాహుబంధంనుండి విడిపడటానికి నాల్గు రోజుల వరకూ పెనగులాడి పరాజయం పొందాడు. ఇల్లు గొల్లుమంది! గది బెల్లబోయింది! వంటం కాళీఅయింది!... ఆ పదిరోజులూ గడిచాక కమల లక్ష్మి ఆ కొంపకు నీళ్ళు వదులుకుని రాజమండ్రీ తరలిపోయారు.

* * *

వేణు కిప్పటికి కొత్త ఉద్యోగం అంటూ స్థిరమయింది. ఈ అవకాశం కోసమే అతను ఎదురు తెన్నులు చూచాడు. ఒక నెల పనిచేసి ఒక వారం వరకూ సెలవు తీసుకుని ట్రెయిన్ ఎక్కాడు. అతనిప్పటికి పూర్తిగా స్వతంత్రవ్యక్తి అయ్యాడు. రెండేళ్లు దాటుతోంది కమలను చూచి. ఎంత మారి పోయి ఉంటుందో! తనలో మాత్రం ఏవిధమైన మార్పు రాలేదు. మరి హృదయం కమల కోసం పలవరిస్తూంది... ఆనాడు తను కలుసుకున్న కమల ఆకారం పదేపదే స్మృతికి వస్తూంది. అప్పుడు తను బయట పడాక కమలను తనొక అర్జనపరుడయ్యేదాక చూడకూడదని నిశ్చయించుకున్నాడు. దొంగచాటుగా ఆమెను కల్సుకుని ఆమె తల్లి తండ్రుల కళ్లలో దొంగగా నే దొర్లుతూ దుండగునిగా ఎందుబడటంకన్నా కమలను చూడకుండా ఉండటమే ఉత్తమంగా భావించాడు. తనగురించి చెడుగా కల్పురినోళ్లనుండి వింటే తను తపనపడక తెక్కచెయ్యకుండా ఉండానున్నా సంఘం తన వేయినాల్కలతోటి పక్కరించటానికి ప్రయత్నిస్తుంది. వరసతని పోగొట్టుకుంటే తిర్వాత కాలం కర్మంగూడి బ్రతుకు తెరువు దుర్భరం కంటకప్రాయంగా రూపొందే అవకాశాలున్నయ్... తన పగకం కమలకు చెప్పి చక్క రానేసింది. తనరాక కదు నయినందుకు కుమిలికుమిలి కుళ్ళికుళ్ళి ఏడ్చి ఉంటుంది!... తసెంచేస్తాడు? పరిస్థితులలా తమ్ము విడదియాలని కాచి పెట్టుకు కూర్చుంటే!... దీనికి లక్ష్మి కూడా మాటలు చెప్పుకున్నా తీరదికాదు. ఆమె ఇష్టానుసారంగా తల్లిదండ్రుల కొడ్డి అయినాసరే పెళ్ళిచేసేసకోవాలి. తన తల్లి తండ్రులు మాత్రం తనమాట ఏమంగుకు కాదంటారు, తనొక ప్రయోజకుడంటూ అయ్యాక?... అందునా మానుపటేలా కొత్త తండ్రి తన్ను ప్రేమగానే చూస్తున్నాడు. ఆయన పంచప్రాణాలూ ఇప్పుడు తనమీదకే కేంద్రీకరించబడుతున్నయ్. తను ఆడినదే ఆటగా పాడినదే పాటగా ఉన్న దివ్వెడింట్లోని పరిస్థితి. తమ్ము కాదని చేసినా గదకూలేరు. కాదని ఒకవేళ అలా చేయటానికి విశ్వప్రయత్నం చేసినా నిముక్తులు కాలేరు. అజన్మాంతం బాధపడతారు, బాధ పెడతారు. ప్రయోజనం సున్న.

వేణు ముఖ్యంగా ఇప్పుడు చెయ్యాల్సి ఉన్న పనులు రెండు. ఒకటి కమలను కలుసుకోటం. రెండవది: మధుకి అప్పటినుంచీ బాకీపడే ఉన్నాడు. తీసుకున్న డబ్బు తిరిగి ఇవ్వటంలో ఆలస్యంఅయింది. ఆ ఇరవై రూపాయలూ ఇవ్వటం జరగాలి.

బస్సుదిగాక ఉత్సాహంగా పెద్దపెద్ద అంగలు వేసుకుంటూ కమల ఇంటివైపు పట్టాడు. అప్పటికీ ఇప్పటికీ ఆ టౌన్లో తనుచూచే మార్పేమీ లేదు. మ్యునిసిపల్ గ్రంధాలయపుటావరణలో మాత్రం గంట స్తంభం ఒకటి కొంతకాలం తయారయి బోడిగా ఉంది. అదేమనుష్యులు! ఎదురుగా వెళ్ళిపోతున్న వాడల్లా సాంతాద్గా కమల ఇంటిని నిశ్చలతతో చూస్తూ నిల్చుండి పోయాడు. ఇంటితలుపుకి తాళం కొట్టవచ్చి నట్లు వ్రేలాడుతూ వేణును వెక్కిరిస్తూం దా అనిపిస్తూ కనిపించింది. గుండె ఆగిపోయేటంత పర్యంతం అయి తమాయించుకుని ఆవేశంతో చుట్టు తిరిగి పెరట్లోకి వెళ్ళాడు. తేరకు

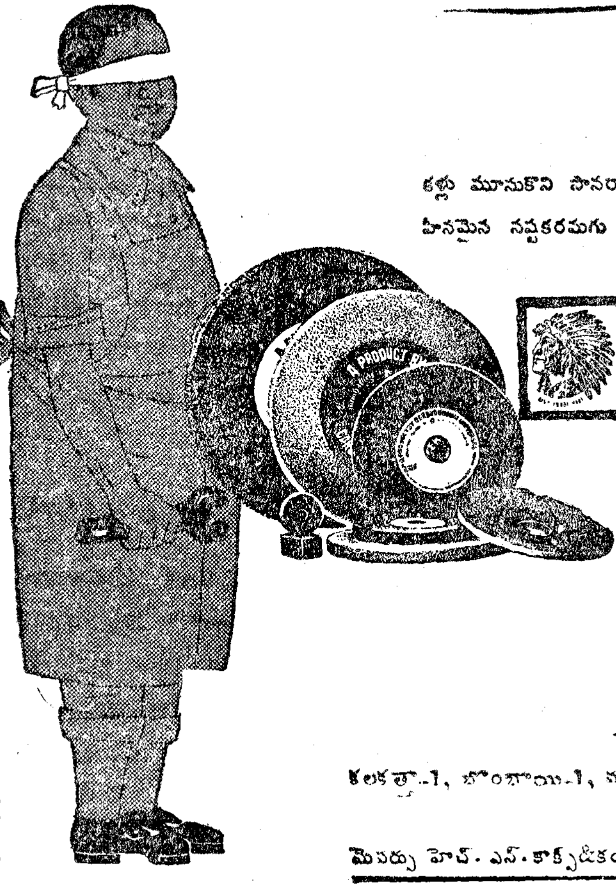

కళ్లు మూసుకొని

నే నెప్పుడు సానరాళ్లు కొనను

కళ్లు మూసుకొని సానరాళ్లు కొనడమూ, లేక చౌక రకమనే తీసుకోడము బుద్ధి హీనమైన నష్టకరమగు పని. ఎటువంటి సానపనికైనా ముఖ్యంగా గమనించ వలసిన విషయాలు రెండు — బాండెడ్ సానరాళ్ల విశిష్టత, మితవ్యయంతో మంచి మన్నిక. ఇవే గాక ఇతర విశిష్ట లక్షణాలు కార్బొరండమ్ యూనివర్సల్ సానరాళ్లకున్నాయి.

సానరాళ్లు:

సాన రాళ్లు, ఎదునుపెట్టు రాళ్లు, అరుగదీయు రాళ్లు, మెఱుగుపెట్టు రాళ్లు, గ్రైండింగు కాంపౌండు మొదలగునవి.

కార్బొరండమ్ యూనివర్సల్ లిమిటెడ్,

హెడ్ ఆఫీసు : 52/53, జహంగీర్ వీధి, మద్రాసు-1

టెలిఫోన్ : 2941 (4 లైన్లు)

కార్ఖానా : తిరువత్తియూరు మద్రాసు

పంపకదారులు :

మెస్సర్స్ : విలియం జాక్స్ & కంపెనీ లిమిటెడ్,

కలకత్తా-1, బొంబాయి-1, మద్రాసు-1, న్యూఢిల్లీ, బెంగుళూరు-1 కాన్పూరు.

ప్రత్యేక ఏజెంటు మాత్రము

మెసర్సు హెచ్. ఎస్. కాక్స్ఎండ్ కంపెనీ ప్రైవేట్ లిమిటెడ్, 24, రాంపార్ట్ రో, బొంబాయి.

★ రెండు పదులు ★

చెటుకు దుపరితనం వచ్చేసింది. కొమ్మలు కొన్ని ఎండిపోయాయి. తులసిమొక్క ఆనవాలుకైనా లేకుండాపోయింది. అదే దారులు అస్పష్టంగా అవుపించాయ్ నేలమీద. వడిగా వెళ్ళి అక్కడ కూలబడ్డాడు. ఎంతో సేపు హృదయం పగిలేట్టు విలపించాడు. ఎవరూ అతని యేడుపులో పాలు పంచుకోలేదు! ఒకవేళ పంచుకున్నా ఆ వేదన ఒకటే. దానికి తెలుసు యింకా వేణు బాధ. చిరస్మృతులెన్నో తెరలు తెరలుగా కలిగి చింతపాల్జేస్తున్నయ్...అదే ప్రదేశంలో తను కూర్చున్నాడు. ఇటీక బొంతు తెచ్చుకుని యెదురుగా ఆమె కూర్చుంది. తను సిగరెట్ వెలిగించుకున్నాడు. తర్వాత రెండు పదినోట్లూ యిచ్చాడు. తను పాటపాడమన్నాడు. ఇదే సమయంలో వాళ్ళ తండ్రి కేక...అక్కన్న వాళ్ళ చెల్లి వచ్చింది...ఇలాగే యెన్నో క్షణాలు అనిమిత్తంగానే గడచిపోయాయి. తన్ను యీ బాధనుండి విముక్తుడిని చెయ్యటానికి కాబోలు ఆ ఆదిశేషుడే అవతారం దాల్చి వచ్చాడా అన్నట్లుగా ప్రక్కగా చప్పుడు చేసుకుంటూ పాము వెళ్ళిపోయింది. ఆ పరిస్థితి పాముంటే కూడ భయం లేకుండా చేసింది. ఒక్కటే దండం పెట్టి కాళ్ళీడ్చుకుంటూ వీధిలో పడ్డాడు. భాస్కరుని బలిమి క్షీణించి నీరెండలతో వెలుగొందుతున్నాడు. తన హృదయంలోనూ దౌర్బల్యం పొంగుతూంది. కమల యెక్కడ ఉందా అన్నదే ప్రశ్న!

రోడ్డుమీద ఒకచోట ఆగిపోయాడు. అదే ప్రదేశం తనకి కమలతో పరిచయం కల్పించింది. అప్రయత్నంగానే ఆచోటు అతిడి నుండి రెండు కన్నీటిబొట్లు తీసుకుంది. పూర్తిగా జుట్టుకల్లోలిగా తయారయింది. దుమ్ములా అయిపోయా డొక్కసారి! ఎదరకి నడుస్తున్నాడు.

"వేణూ! నువ్వా?"

తిరిగి చూచాడు. మధు!

"అలా ఉన్నావేం? రా; సైకిలెక్కు. ఇంటికి పోదాం."

మరోమాట చెప్పకుండా అతని సైకిలెక్కాడు. ఇద్దరూ పేరుమాసిన ప్లీడరు రామనాథంగారి మేడముందు ఆగారు. మధు గేటు తెరిచి లోపల ప్రవేశించాడు.

వేణు అతిడి ననుసరిస్తూ "ఈ యిల్లు మీదా! రామనాథం గారిది కదూ?"

"మాదే. రామనాథంగారు మా మావగారేలే."

వేణు కొద్దిగా అబ్బురపడ్డాడు. చటుక్కున స్మృతికి వచ్చింది – కమల విరించి వివాహ నిశ్చయాన్ని అనేది. పోనీ మధునడిగితేనో ఆమె యెక్కడికి వెళ్ళినదీ? కాని అడగ బుద్ధి వెయ్యలేదు. మంత్రముగ్ధునిలాగ మధు వెంటపడ్డాడు.

వేణు "విజిటార్స్ హాల్లో" కూర్చున్నాడు కుర్చీలో. మధు యింటిలోపలకు వెళ్ళి తిరిగివచ్చి వేణుకభిముఖంగా యింకో కుర్చీలో కూర్చున్నాడు. చిరకాలానికి కలుసుకున్నారేమో స్నేహితులిద్దరూ తమ్ముతాము మరచి యిష్టాగోష్ఠి జరుపుతున్నారు.

మధుభార్య రెండు కప్పులతో కాఫీ పట్టుకొచ్చి టేబిలుమీద ఉంచి వెనుతిరిగింది.

వేణు మధునిచూస్తూ "నీదగ్గర యెప్పుడో యిరవై రూపాయలు తీసుకున్నాను. ఇవ్వలేక పోయాను. ఇవిగో తీసుకో" అంటూ తీసి అందివ్వబోయాడు.

"ఆగండి!"

వేణు అదిరిపడి అటు చూచాడు. కమల!

అతిడి పెదిమ లల్లాడాయ్. ఒక్కసారిగా ఉచ్ఛస్వరంతో "నువ్వా కమలా! ...నువ్వు మధుకి–"

"భార్యను ... మీ రాయవలసిన బాకీ యేవాడో నాకిచ్చేసారు ... ఇక యివ్వనక్కరలేదు" కన్నుల తెగి ఉబికే దుఃఖాన్ని, కపంమీద చెప్పకుని చీరకొంగు ముఖానికడ్డం వేసుకుని అక్కడనుంచి వెళ్ళిపోయింది.

మధు వేణుకేసి వాళ్ళ కమల కేసి అయోమయంగా చూస్తూ కూర్చుండి పోయాడు! ఫాన్ గాలికి వేణు చేతిలోని రెండుపదులూ అతనికళ్ళల్లో పడి తర్వాత కర్చీఫ్ కమ్మి మీదుగా కిందనుజారి కొద్దిసేపు గంతులువేసి వేణు కాళ్ళకున్న రెండుబూట్ల మధ్య ఖాళీలో యిరుక్కుపోయాయి! ★

★ కలలో కైలాసం ★

(36-వ పేజీ తరువాయి)

దహించుకు పోతుంటే అంగలో తను తెచ్చుకున్న ఆహారం కూడ మాయం చేశాడయ్యో. "నీవు ఒట్టి మోసగాడివి. ఎవరో పెట్టకుపెళ్ళిన తిండి తినడమే కాకుండ నేను తెచ్చుకున్నది కూడా మింగేశావు. దారాభ్యాస" అన్నాడు ఏమపుకంఠంతో.

"అది నా తప్పా. నీవు తినమంటే నే తిన్నానా మరి. అయినా తినే ముందు కొంచెం ఆలోచించాను తినడమా మానడమా అని. కైలాసంలో ఆతిథ్యం అన్నారు. అంత చక్కని భోజనం చేశాక ఈ చద్ది అన్నం, ఎండిపోయిన రొట్టెలు, మాగిపోయిన పండ్లు మీరు ఎలాగూ తినలేరుగదా అని తినేసి మీ ఆజ్ఞ అక్షరాలా నెరవేర్చాను. కోప్పడకండి. ఇక నా దారిన నేను పోతున్నాను," అని చెప్పి వెళ్ళి పోయాడు గొడ్లకాపరి.

తన తెలివి తక్కువతనానికి, తననితానే నిందించుకొంటూ, కలను తలచుకొని విసుక్కొంటూ ఆకలితో నే తూలుకుంటూ వెళ్ళిపోయాడు రైతు. ★

సంతోషం ఘుమఘుమాయించే సెంటులాంటిది. ఇతర్లమీద చిలికితే నీ మీద కూడ కొన్ని చుక్కలు పడకుండ ఉండవు.

— ఎమర్సన్.

* * *

ఉత్సాహం కోల్పోయినవాడి కంటే బీదవాడు ప్రపంచంలో ఎక్కడా ఉండడు. ఉత్సాహం ఒక్కటే మిగిలి మిగతాదంతా పోయినా, మళ్ళీ అన్నీ సంపాదించుకోగలడు.

హెచ్. డబ్ల్యు. ఆర్నాల్డ్.